

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 3 LIPCA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y ./

I.

Dotyczące Polski.

NEW YORK po polsku, 2.VII, godz. 23.30.

Przemówienie Prokuratora Generalnego Stanów Zjednoczonych Francis Bidzilo: Jestem szczęśliwy iż danym mi jest przemawiać do jednego z najdzielniejszych narządów świata, który wytrwale znosi w kraju najcięższe cierpienia, a którego żołnierze walczą niemał na wszystkich frontach, w powietrzu, na morzu i na lądzie. Tym co mnie słuchają, pragnę nie tylko przesłać pozdrowienia, ale i solenne przyrzeczenie, że wysiłki wasze nie pójdą na marne. Mimo odległości i różnic języków i przeszłości, Polska i Stany Zjednoczone mają wiele wspólnego. Przed kilku tygodniami zaszło bardzo wymowne zdarzenie: jedna z komisji Senatu amerykańskiego wysłuchała raportu w sprawie zarządzenia brakiem gumy polskiego inżyniera Wacława Szukiwiłcza, wynalazcy systemu produkcji sztucznego kauczuku; opracował on swoją metodę jeszcze przed upadkiem Warszawy. Niemcy, ze znaną ich systematycznością, chcieli wykorzystać wynalazek Szukiwiłcza i wysłali go do Włoch, lecz ten po krótkim pobycie w Rzymie zdołał wyjechać zagranicę i znalazł się w Rio de Janeiro, a stamtąd udał się do Stanów i obecnie pracuje dla Narodów Zjednoczonych. Znów patriotę polski sarkanykował życie dla sprawy wolności. Przykład Szukiwiłcza jest wymownym symbolem losu Polski i Stanów; łączy nasze kraje w jedno wielkie podobieństwo - zacięte umiłowanie wolności. Jest wysoce charakterystyczne, że słynna konstytucja polska z r. 1791 powstała w ostatni dzień po konstytucji Stanów, na której była w znacznym stopniu wzorowana. Obie należą do najwspanialszych deklaracji praw człowieka i obywatela, realizujących ściśle zasady: wolności i walki z przemocą - zasady podstawowej demokratycznej formy życia, a drogiej obu narodom. Wkrótce potem despoti zagarnęli ziemię Polski, dążąc do wytepienia Narodów. Lecz Polska nadal wydawała uczonych, artystów, poetów, ludzi czynu. Szopen, Paderewski, Malinowski, - nie podejmuje się wyliczyć wszystkich. Gdy 20 lat temu Polska powstawała na nowo do życia, Polacy sprościli zadaniu. Nie był to słabo tłący się płomyk, lecz płomień wielkiego ogniska. Dziś walkę toczy świat o wielkie zasady, o godność człowieka. Chodzi bowiem w tej wojnie o to, czy pozostaniemy wolnymi, lub zamienimy się na niewolników, czy świat należeć ma do ludzi, czy sztucznie fabrykowanych nadludzi? Znacząca odpowiedź: Berlin, Rzym i Tokio znają ją zownież. Paszycm wraz ze wszystkimi jego odcieniami będzie zmiażdżony przez tysiące milionów wolnych ludów! Polska była pierwszym krajem, który oparł się przemocy niemieckiej. Polska nie podpisała zawieszenia broni. Rząd Gen. Sikorskiego kontynuuje walkę, a żołnierze polscy biją się na wszystkich frontach świata o prawo ludzkości do wolności. Od szwedów do ośmiu dywizyj polskich, czyli około 100.000 ludzi przygotowuje się w Rosji do walki z Niemcami obok swych niedawnych wrógów Rosjan. Czyż może być wspanialszy dowód solidarności narodów związanym wspólnym celem, uwolnienia świata od przemocy? W Polsce walczą partyzanci, działają tajne organizacje, wychodzi tajna prasa. Duch Polski nie został pokonany. Wspólny nasz wysiłek doprowadzi do zwycięstwa zasad ludzkości nad barbarzyństwem. Polska będzie wolna!

Wiadomość specjalna: Wczoraj zmarł w Nowym Yorku Gen. Wieniawa-Długoszowski. W sobotę podany szczegóły.

BOSTON po polsku, 2.VII, godz. 20.45.

Wiadomość o śmierci Gen. Wieniawy Długoszowskiego.

N.H. Tribune podaje szczegóły o prześladowaniach niemieckich nad ludnością w Polsce. Ubiegłej wiosny Niemcy usiłowali zjednać Polaków obietnicami o autonomii i własnym rządzie Gen. Gub. Gdy wszekże Polacy jednoznacznie oświadczyli się przeciwko porozumieniu z Niemcami, Hitler wysłał Himmlera do Warszawy a od tego czasu został wzmocniony terror w Polsce. Pismo przytacza oświadczenie Polskiej Prasy Podziemnej, z którego wynika, że tylko rząd polski w Londynie ma prawo do reprezentowania sprawy polskiej.

Wczoraj została podpisana umowa o zastosowaniu billu Lend-Lease do Polski.

W Chile rozpoczęto zbiórke na rzecz Polaków w Rosji sowieckiej.
Jedno z najbardziej z rozpowszechnionych pism amerykańskich III. Sketch zamieściło dziś artykuł o zamordowaniu Polaków w Aninie i Wawrze.

" RADIOSSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI po polsku, 2.VII.

Godz. 21.05. - Ponowne odczytanie manifestu Polskiej Partii Robotniczej. Jednym z celów PPR jest wyzwolenie warstw pracujących z przemocy kapitalizmu, zapewnienie im pracy, ubezpieczenie społeczne, 8 godzinny dzień pracy. Partia jednoczy chłopów, robotników i inteligentów, nie zależnie od ich poprzedniej przynależności partyjnej. Może z nią iść każdy kto chce walczyć z hitleryzmem oraz zwalczać tych, którzy rozbijają jedność narodu. Celem politycznym PPR jest wolna i niepodległa Polska, w której nie będzie ucisku rasowego, gospodarczego lub klasowego, a nauka będzie dostępna dla wszystkich. W chwili obecnej partia wzywa cały naród do czynnej walki z okupantami przez sabotaż i partyzantkę.

Godz. 19.55. - W Kamieniu Pomorskim, oddział partyzantów polskich wysadził w powietrze pociąg niemiecki z ładunkiem wojennym. Pomimo wyznaczenia wysokiej nagrody za wykrycie sprawców, jesteśmy pewni że ani terror ani poszukiwania policyjne, ani judaszowe srebreniki nie pomogą hitlerowcom. Polacy otoczą partyzantów opieką, dadzą żywność i w razie potrzeby ukryją. Przykład Kamienia Pomorskiego godny jest naśladowania.

Akcja hitlerowska w sprawie zbiórki szmat i starej odzieży, nie dała wielkich rezultatów Niemcom, ale jednak coś niecoś dało się wycisnąć. Po zakończeniu zbiórki przyjechał do Łodzi Conrad Emerald z głównego komitetu zbiórki i za grubą łapówkę wydał te rzeczy kupcom łódzkim Wertheimowi i Weberowi. Skandal został wykryty i znajdzie epilog w sądzie. Jakże to będzie miało znaczenie i jakie skutki, wiemy zgóry. Zbiron hitlerowski nie się nie stanie, - ta drobna banda hitlerowska jest przecież częścią wielkiej bandy złodziejskiej, na której czele stoi sam Hitler.

BUKARESZA po ukraińsku, 2.VII. godz. 17.40.

W Równem przebudowany został teatr miejski.

BRATYSZAWA po ukraińsku, 2.VII. godz. 22.30.

W Łwowie zorganizowano kurs dla pracowników restauracyjnych.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

BOSTON po polsku, 2.VII. godz. 20.45.

Alianci nadają zawsze wszystkie wiadomości, dobre i złe. Z Egiptu należy się spodziewać wiadomości złych. Upadek Egiptu przedłuży tylko wojnę, ale nie może zmienić jej wyniku.

BEIRUT po polsku, 2.VII. godz. 23.00.

Krązą pogłoski, że Anglicy wylądowali w Murmańsku.

Prasa niemiecka przygotowuje opinię publiczną do dużych strat poniesionych przez Niemców na froncie wschodnim.

RZYM po rosyjsku, 2.VII. godz. 17.00.

Prasa niemiecka omawia dziś obszernie upadek Sebastopola. B.Z. pisze że upadek Sebastopola jest oznaką utraty sowieckiego panowania nad Morzem Czarnym. DAZ pisze, że zarówno upadek Sebastopola, jak i klęska w Egipcie świadczy wymownie o tym, że wojny nie wygrywa się artykułami i mowami, lecz tankami i samolotami.

W Brytanii osmieszala Italię, szerząc całkowicie kłamliwe pogłoski, o wojsku i narodzi włoskim. Obecnie gdy Morze Śródziemne jest całkowicie zamknięte dla Floty angielskiej, przez flotę włoską, i gdy wojska włoskie odniosły szereg zwycięstw w Libii i Egipcie, okazało się jak podłą akcję prowadziła Anglia, a sekundowała jej Ameryka.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 2.VII. godz. 17.45.

Od XVIII w. Sebastopol był najdalej wysuniętą, na wschód twierdzą, wypadową, imperializmu rosyjskiego. Posiadanie tej twierdzy zapewniało Rosjanom nieograniczone panowanie nad Morzem Czarnym, a port w Sebastopolu był najlepszym zapleczem dla Floty sowieckiej w ostatnich czasach. Dla Ukrainców Sebastopol jest nie tylko ważnym portem wojennym, ma on także

... wojny, jak było w czasie wojny krymskiej i w czasie wojny światowej. Nie ulega żadnej wątpliwości, że obecny upadek Sebastopola oznacza końcową fazę wojny z bolszewizmem.

Agencja Reutersa ogłosiła z dniem 1 lipca wiadomość z Kujbyszewa, że Sebastopol szturmowany jest przez najgorsze oddziały piechoty niemieckiej. Jak gdyby ironia okoliczności spowodowała, że właśnie w tym dniu ogłoszony został komunikat niemiecki o zdobyciu twierdzy przez Niemców.

III.

O g ó ł n e

BUKARESZT po ukraińsku, 2.VII.godz.17.40.

Bolszewicka propaganda bezbożnicza oraz prześladowania religijne, które trwały przez 20 lat, wyrządziły duże szkody moralne ludności ukraińskiej. Szkody te trzeba teraz usuwać i praca ta będzie trwać długo. Ostatnie rozporządzenie komisarza Rzeszy dla Ukrainy, w sprawie urzędów parafialnych, przyczyni się do tego, by Cerkiew stała się znowu źródłem kultury narodowej i zachętą w służbie dla narodu ukraińskiego. Młodzież ukraińska wychowana w duchu religijnym odda w przyszłości narodowi ukraińskiemu nieocenione usługi.

W Symferopolu dokonano otwarcia teatru ukraińskiego. Przez 20 lat teatr ten był nieczynny, ostatnie przedstawienie ukraińskie odbyło się w 1918r.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 2.VII.godz.17.45.

Kijowskie Nowe Słowo Ukraińskie, pisze o wysiłkach narodu ukraińskiego w toczącej się wojnie z bolszewizmem. Gdyby powstała armia ukraińska, to żołnierze tej armii, z chwilą dostania się do niewoli sowieckiej byli by narażeni na śmierć. Ukraińcy mogą na innym polu okazać swą wdzięczność dla armii i narodu niemieckiego, mianowicie na polu twórczej pracy. Ukraińcy pracując ramieniem z narodem niemieckim, przyczynią się skutecznie do zwycięstwa niemieckiego i zasłużą na odpowiednie miejsce w organizacji przyszłej Europy.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 2.VII.godz.22.30.

Pogadanka o barbarzyństwach bolszewików na Ukrainie. Zniszczyli oni najcenniejszy zabytek architektoniczny, Sobór Uspioński w Ławrze Kijowskiej oraz cerkiew Bogurodzicy w Czornihowie i 3 muzea w tym mieście. Muzea te zawierały cenne zbiory zbrojenia i ekwipunku Kozaków ukraińskich.

Muzeum geologiczne w Kijowie pozostało prawie nienaruszone i zawiera próbki bogactw naturalnych Ukrainy.

" RADIOSTACJA Im. T. KOSCIUSZKI " po polsku, 2.VII.godz.21.05.

Gdyby we wszystkich krajach okupowanych walczyło z Niemcami tak jak w Jugosławii, sytuacja Osi byłaby bez porównania ciężka.

Niemcy coraz więcej odczuwają brak rzadkich kolorowych metali, natomiast w krajach sojusznicych produkcja tych metali stale wzrasta. Powtarza się to samo zjawisko co w 1918r. kiedy jedną z przyczyn upadku Niemiec był brak tych metali.

IV.

Z ostatniej chwili.

KORRESPONDENCI AMERYKASCY W KAIRZE, po angielsku, 3.VII.godz.14.10.

G. Morrison, CBS: Niemcy cofnęli się pod El Aamein, chcąc wydobyć się z sytuacji, w której atakowani byli z dwóch stron, jednakże sytuacja nie wykazuje istotnych zmian i inicjatywa jest nadal w ręku wroga. Żołnierze z obu stron są nieprawdopodobnie zmęczeni, a walczyć będą musieli jeszcze szereg dni. Przegra ten kto się prędzej wyczerpie.

G. Farr, NBC: Poraż pierwszy od długiego czasu wojska niemieckie poszły na zachód. Niema to szczególnego znaczenia strategicznego, lecz wpływ na morale wojsk brytyjskich, które dotąd wciąż cofały się nie mogąc się nigdzie zatrzymać, może być bardzo doniosły. Trudno powiedzieć coś bliższego o przebiegu bitwy, która być może dopiero się właściwie zaczęła. Niemcy odparci będą, oczywiście ponawiać ataki. Właściwie w tej chwili znów już atakują jednak pozycje brytyjskie trzymają się nienaruszone. Nieraz narzekamy na bierność Anglików, lecz w chwilach takich jak obecna, możemy mieć tylko najwyższy podziw dla ich opanowania, męstwa, odporności, wytrwałości, czy jak to nazwać. Niema na to właściwie ścisłego określenia. Wszystkie urzędy i instytu-

cje brytyjskie w Egipcie funkcjonują normalnie, prawie cała licząca kolonia angielska nie rusza się z miejsca. Udział Amerykan dotąd wciąż jeszcze ograniczony jest do działań w powietrzu. Od tygodnia dokonywane są najcięższe naloty jakie kiedykolwiek miały miejsce na Bliskim Wschodzie. Niezwykłe bohaterstwo wykazują Nowozelandczycy, może dlatego że są wyposobieni, może dla innych przyczyn. Na pewnym odcinku Niemcy wyparli oddział wojsk indyjskich. Nowozelandczycy w ciągu pół godziny rozbili cały pułk niemiecki i odzyskali pozycję.

RADIOKORRESPONDENCJA ZE SZTOKHOLMU,

D. Anderson: Jakkolwiek Rosjanie zaprzeczają temu by Sebastopol upadł, mało jest powodów by o tym wątpić. Jest jednak niewątpliwym, że straty niemieckie są ogromne. Wbrew wcześniejszym doniesieniom, o rozstrzygającej roli Luftwaffe, Berlin obecnie przypisuje zwycięstwo zastosowaniu nowych rodzajów broni. Jednym z nich jest działko-maszyna, większe niż jakiekolwiek dotąd znane. Poruszane jest ono elektrycznością. Pociski są podobno długości dwukrotnie przewyższającej wzrost człowieka. Inną bronią jest działko kalibru 63 cm. Trzecią - karabin maszynowy o zawrotnej szybkości strzału. Uwaga nasza, w razie potwierdzenia wiadomości o upadku Sebastopolu, musi się przenieść na odcinek pod Kuńskiem. Wg. nadchodzących doniesień, Niemcy skoncentrowali tam większą niż kiedykolwiek, na jakimkolwiek polu bitwy ilość dział, tanków i samolotów.

NEW YORK SBS, po angielsku, 3.VII. godz. 14.00.

Donoszą z Kairu, iż szereg osób, które przygotowały się do wyjazdu, zaniechało ewakuacji.

U brzegów amerykańskich zatopiony został mały statek brazylijski, szósty z rzędu. Na Atlantyku zatopiono duży statek Stanów.

Berlin ogłosił, że statek Rio Tercero zawinął do Buenos Aires i że kapitan statku oświadczył miał, jakoby widział po drodze 30 wypadków zatopienia statków.

W Waszyngtonie wysunięto propozycję, by na siedzibę Pan-amerykańskiego Instytutu Rolniczego obrać Costaricę.

Izba argentyńska uchwaliła zawieszenie stanu oblężenia wprowadzonego w grudniu 41r., sprawa przeszła do Senatu.